

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Čez malo dnij poteče 24. in naš list stopi v 25. tečaj. Petindvajsetletna doba obseza skoro celo človeško generacijo in tudi v življenji narodov je to znamenita doba, zlasti pa v nas, ki smo pred petindvajset leti jedva začeli živeti.

Če pogledamo petindvajset let nazaj, vidimo, kako prazno je še bilo takrat naše politično življenje. Vsa naša duševna hrana bile so skoro jedino „Novice“, dandanes pa nam šumi na časnikarskem polji koščat gozd nasproti. In „Slovenski Narod“ koliko je on storil v teku tega časa in prestal! Ni ga bilo političkega dogodka, da bi se ne bil bavil ž njim, ne literarnega podjetja, da bi v našem listu ne našlo najkrepkeje podpore. Smelo se trdi, da je „Slovenski Narod“ za vso 25-letno dobo neizcrpljiv vir na političnem, literarnem in sploh socialnem narodnem polji, v njem je v izobilji zanimivega gradiva, zato s ponosom gleda na preteklo dobo, v svesti si, da je vedno storil svojo dolžnost, vedno stal na braniku za svoje pravice in junaško prebil vse nadloge in ovire.

Da je list tako uspeval, pripisovati je jedino temu, ker je vedno bil glasilo slovenske inteligence, nezavisen list, kateremu je prva in glavna zapoved korist ljubljene naroda, ker je vedno vestno držal se našega starega programa.

Takšen ostane tudi v bodoče. Rodoljubi, pod praporom njegovim zbrani, so nam gotovo jamstvo, da je in ostane našega lista politika v pravem tiru, da ne bode zavozila na stranska pota.

Uredništvo bode kakor doslej skrbelo za uvodne članke, v katerih se bode razpravljala vsa domača in inozemska politika, listek bode prinašal zabavnega berila, kakor doslej, namreč: izvirne listke in prevode iz slovanskih in tujih jezikov, kolikor možno zanimivih.

Uverjeni smo, da vidimo tudi v prihodnje ne le naših dosedanjih, temveč jako pomnoženi novih sotrudnikov in naročnikov zvesti krog, kateri odobravajo pisavo in rodoljubje „Slovenskega Naroda“, zbrane okolu nas.

„SLOVENSKI NAROD“ izhaja vsak dan zvečer izimši nedelje in praznike ter stane za avstro-ogerske dežele:

Za vse leto . . .	gld. 15.—
„ pol leta . . .	8.—
„ četrt leta . . .	4.—
„ jeden mesec . . .	1.40

Da „Slovenski Narod“ svoje čitatelje še boljše zadovolji z obširnejšo tvarino, pridejan je naročnikom „Slovenskega Naroda“ brezplačno „**RODOLJUB**“, glasilo „Slovenskega društva“ v Ljubljani, ki izhaja 1. in 3. soboto vsacega meseca.

P. n. č. gospode stare in nove naročnike uljudno prosimo, da nam blagovolijo naročnino poslati vsaj do 6. januarja 1892. l., da nam je moči „Slov. Narod“ redno dopošiljati.

Uredništvo in upravnništvo „Slov. Naroda“.

„Slovenskega društva v Ljubljani“ prvi letni občni zbor

dne 27. decembra 1891. leta.

Na sv. Štefana dan zbralo se je nad 40 članov „Slovenskega društva v Ljubljani“ v gorenjih prostorih čitalnice Ljubljanske v prvi letni občni zbor. Kako potrebno je bilo osnivanje tega društva, v katerem se združujejo vsi pravi prijatelji napredka slovenskega naroda, to je pokazala dokaj živahna delavnost društvena v prvem letu, precejšnje število društvenikov, ki so se že oglašili in se še oglašajo vedno po vseh pokrajinah slovenskih. Predsednik g. notar Gogola poudarjal je to v kratkih besedah v svojem nagovoru ter pozdravil vse navzoče člane in izrekel nado, da se bode društvo s pripomočjo vseh prijateljev napredka razvijalo vedno krepkeje.

Potem dal je besedo gosp. dr. Trillerju, društvenemu tajniku, ki je prečital svoje poročilo, katero nam podaja prav živo sliko društvene delavnosti v prvem letu svojega obstanka. Glasi se:

Slavni zbor! Že pred tremi leti jela se je kazati v kranjskih Slovencih potreba pravilnejše in tesnejše politične organizacije: pojavljala se je želja do ustanovitve političnega društva, kateremu naj bi bila jedina podlaga narodna ideja, okolu katerega naj bi se složno zbirali vsi stanovi slovenskega naroda in katero naj bi skušalo zatreti umetni raz-

por, ki ga je zasejala v nas tuja sila. Združili so se vsled tega nekateri rodoljubi v osnovni odbor „Slovenskega društva“ ter so izposlovali uradno potrdilo društvenih pravil z dne 28. maja 1888 št. 5371. A nasprotstvo v domačem taboru bilo je takrat že preočitno in nesloga zadušila je novorojeno dete še v zibelci. Cela stvar je potem zaspala in še-le volitve v mestni zastop Ljubljanski, vršivše se spomladi l. 1890, poučile so nas, da skupno delovanje za enkrat ni več mogoče ter da je posvetni inteligenciji kranjski treba posebne združitve, ako se neče na milost in nemilost ukloniti pod jarem inportovanega in zato narodni stvari kvarnega pretiranega klerikalizma. Ta odpor prouzročil je tedaj januarja meseca 1891 definitivno ustanovitev „Slovenskega društva“, katerega dosedanje delovanje na kratko popisati je danes moja naloga.

V ustanovnem oklicu, priobčenem v „Slovenskem Narodu“ dne 26. januarja 1891, poudarjal je osnovni odbor „Slov. društva“ nazadovanje v vseh strokah uprave ter pozivljaj rodoljube po deželi, naj se tesno oklenejo našega društva, kateremu bo na mari zgol vsestranski napredek naroda, tuja pa nakana vsake konkurence v lastnem taboru! Odziv po raznih pokrajinah kranjske domovine bil je precej živahen in že dne 2. februarja 1891 zamoglo se je društvo konstituirati. Na tem ustanovnem shodu voljen je bil tudi danes odstopajoči odbor, na čelu mu predsednik g. c. kr. notar Ivan Gogola. Odbor, kateremu so naklonili svojo dejansko pomoč z vsega spečetka tudi nekateri odlični tukajšnji rodoljubi, se je svojega posla takoj z vso energijo lotil, storil je potrebne ukrepe, da pridobi društvo kolikor mogoče najširšo podlago in sklical je že na 15. februarja 1891 prvi javni društveni shod, na katerem je odbornik g. dr. Ivan Tavčar v krepkih potezah precizoval stališče, kakoršno naj bi zavzemali naši novi državni poslanci, katerih volitev je bila takrat pred durmi. Te volitve državno-zborske pomenijo tudi prvo važno postojanko v našem društvenem življenji. Dočim je namreč društvo sicer le posredno podpiralo kandidate svojih somišljenikov, se je volitev v skupini gorenjskih in notranjskih mest in trgov udeležilo oficijelno ter postavilo za to skupino svojega lastnega kandidata gosp. dr. Danila Majarona. — Konservativna stranka napovedala nam je na to boj in pričela se je po Gorenjskem in Notranjskem strašna volilna agitacija.

LISTEK.

Barje.

Spisal Aleks. L. Kielland.

(Konec.)

Kmetiska poslopja stala so v krogu na višini; toda na nizki ravnini — bila je gotovo miljo dolga — ni bilo človeškega sledu; le par kupov šote na robu, par črnih gričkov in vmes nekoliko mlak.

„Bonjour, Madame!“ upije stari vran in začne v velikem krogu obletavati barje. Zdelo se mu je tako prijazno, tako vabljivo, da se je počasi in previdno približal ter se vsedel na neko korenino sredi barja.

Tu je bilo še nekoliko tako, kakor v starih časih — pusto in tiho.

Tu in tam, kjer so bila tla še mokra, poganzjal je posamezen loček in redek, kratak osat. Sicer je bila le fina, črna segnita zemlja — vlažna in polna mlakuž; sive zakrivljene korenine štrlele

so navzgor, neredno in zamešano zapletene, kakor čoržava mreževina.

Stari vran je pač dobro umel, kar je videl. Tu so nekoč stala drevesa, — vendar to je bilo še pred njegovo dobo. — Gozda, vej, listja — ničesar ni bilo več. Samo korenine so še ostale, globoko doli v mehki tvarini s črnimi vlakni skupaj zraščene.

Toda bolj se tudi ni moglo premeniti; takó je moralo ostati, in to so morali ljudje vsekakor pustiti, kakor je bilo!

Stari ptič se je vzravnal. Poslopja so bila tako daleč; tu sredi neomejenega barja bilo je tako prijazno, brezskrbno. Nekaj starega so morali vendar v miru pustiti.

Gladil si je svetlo črno perje ter večkrat zakričal: „Bonjour, Madame! — Bonjour — Madame!“

Toda sedaj so prihajali od bližnjega stanovanjskega semkaj možje s konjem in vozom; dva mala dečka tekla sta zadej. Peljali so se po krivem potu, mej nizkimi grički, uprav proti barju.

„Kmalu bodo obstali“ — mislil si je vran. Toda prihajali so vedno bližje; nemirno je obračal

stari ptič glavo sem ter tja. Bilo je vendar čudno, kako daleč si ljudje upajo!

Slednjič obstanejo, možje primejo za lopate in sekire. Vran je lahko videl, da imajo opraviti s težkim štorom, katerega bi radi izkopali.

„Tega se bodo kmalu naveličali,“ mislil je vran.

Toda niso se utrudili; sekali so s sekirami — bile so najostreje, kar jih je vran kdaj videl in končno se jim je res posrečilo, da so težko deblo na stran zvalili, tako, da so korenine v zrak molele.

Mala dečka sta se nasitila kopati rove mej mlakami.

„Glej no velikega vrana tamkaj“, — dejal je jeden.

Nabralla sta mnogo kamenja ter se plazila mej malimi kupi zemlje naprej.

Toda vran ju je dobro videl. Saj je že hujše zrl!

Tedaj tudi tu na barji ni bilo miru in varnosti za starce! Sedaj je uvidel, da so se celo sive korenine, ki so bile starejše, kot najstarejši vran

Naš kandidat sklical je volilne shode v Postojno, Lož, Idrijo, Vrhniko, Kamnik, Loko in Kranj in povsod so volilci njegov program ter njegovo kandidaturo sprejeli. Navzlic temu smo končno podlegli uprav nezasišlanemu pritisku na volilce in pa trojni koaliciji „vladno-nemčursko-konservativni“. A propad bil je časten in pokazalo je število glasov, oddanih za našega kandidata, da je zadobilo društvo že trdno zaslonbo v narodu. — Mnogo bolj mirna in povsem složna bila je nekaj tednov pozneje dopolnilna državnozborna volitev v Ljubljani mesto umrlega deželnega glavarja g. dr. Jos. Poklukarja. Ker je namreč priglašeni kandidat javil svojo kandidaturo tudi „Slov. društvu“ ter je pripoznal naš program, se njegovi izvolitvi nismo upirali in jo marveč še podpirali.

Sijajna prilika, da pokaže potrebo točne organizacije ter da se osvetli lice po prvem neuspehu, pa se je ponudila „Slovenskemu društvu“ pri dopolnilnih volitvah v mestni zbor Ljubljanski, vršivših se dne 20. 21. in 24. aprila 1891. Konservativna stranka sklenila je namreč to leto strmoglavit raz mestne sedeže vse pristaše ali tudi le prijatelje našega društva ter nadomestiti jih zgols svojimi privrženci. Naše društvo sprejelo je boj, sklicalo je splošen volilni shod na 12. aprila 1891, na katerem je proglasilo svoje kandidate in sedaj pričel se je volilni boj, kakoršnih je Ljubljana še malo doživela. — Pomnoženi odbor „Slovenskega društva“ ostal je 14 dni v permanenci ter vodil volilno agitacijo tako srečno, da smo prodrli navzlic velikanskemu prizadevanju nasprotnikov prav sijajno v vseh treh volilnih razredih. — Ta zveza bila je posebno velikega moralnega pomena za naše društvo, kajti o tem se je pri teh volitvah vsakdo lahko prepričal, da bi brez društvene organizacije nikdar ne bili zmagali.

Prav zaradi tega pa je nasprotna stranka uprizorila po deželi strastno agitacijo zoper naše društvo, češ, da ono spodkopava verski čut in ker imajo naši nasprotniki po celi deželi naravno in zato skoro nedosegljivo organizacijo in poseben zato razširjen listič, ni ostalo brez uspeha njihovo obrekovanje. Odtujevati jeli so se inteligenciji kranjski širji slojevi naroda in skoro smo uvideli, da nam je treba v obrambo posebnega sredstva. To prepričanje in pa samovoljno imenovanje naše stranke s priimkom v Slovenceh zelo slaboglasnim, rodilo je končno na III. javnem društvenem shodu, vršivšem se dne 4. junija 1891, društveno glasilo in pa krst naše stranke za „narodno-napredno“. V soboto dne 5. julija izdala se je prva številka „Rodoljuba“ in kar je na čelu te številke obljubil list, to je dosihdob pošteno držal. „Rodoljub“ ne izziva in ne napada, z nikomur se ne spušča v neplodno in nepotrebno polemiko, on stal je in stoji zgol v defenzivi ter le dostojno brani napredno stranko in njeno delovanje neosnovanih napadov od katerekoli strani ob jednem pa goji in neti v narodu pravo a staro narodno zavest. — List zagadel navzlic uprav brezvestni protiaagitaciji in akoravno je svojo čast moral braniti že celo pred sodiščem, sicer počasi a sigurno prodira vedno globlje v narod in z veseljem zamorem Vam danes naznaniti, da ima izven društvnikov že blizu 700 plačujočih naročnikov. Manj ugodna mu je kakor se boste, slavna gospoda, prepričali iz poročila g. blagajnika, vsled

in trdno z globokim, brezmejnim barjem zraščene —, da so se celo te morale ogniti ostrim sekiram.

In ko sta poredna dečka že tako blizu bila, da sta hotela lučati, tedaj se je on dvignil na svoji težki krili in odletel.

Ko se je v zrak dvigal in gledal na težko delajoče može in bedasta dečka, ki sta tu stala in s kamni v rokah za njim zijala, tedaj se je vzbudila jeza v starem, poštenem ptiču.

Kot orel streljal je z očmi na dečka in mahajoč z velikimi perotnicami kričal je s strašnim glasom: „Vrag te vzemi, vrag te vzemi!“ Dečka sta zavpila in se vrgla na tla. Ko sta čez nekaj trenutkov si zopet upala pogledati kvišku, bilo je mirno in pusto krog njiju; — v daljavi plul je samcat črn ptič proti zahodu.

Toda, ko sta že odrasla, — da, do smrti živela sta v prepričanju, da se jima je na barji prikazal vrag v podobi zelo velikega črnega ptiča z lesketajočimi se očmi. In vendar je bil le pošten, star vran, ki je proti zahodu letel, da bi izkopal prešičevo uho, katero je tamkaj skril.

A. Podgorec.

nizke cene materijalna bilanca, a navzlic temu in hvale požrtvovalnosti nekaterih odličnih rodoljubov uspeval in ustrajal bo list, ako se ga tesno oklene cela „narodno-napredna“ stranka, ako v tem pogledu stori vsak zaveden rodoljub svojo dolžnost in ako zlasti tudi ne bo pogrešal dosedaj še žal prepičle duševne podpore.

Glede delovanja društvenega na zunaj omeniti mi je sedaj le še jedne postojanke, t. j. dopolnilne deželnozbornske volitve v skupščini notranjskih mest in trgov. Tudi za to volitev postavilo je društvo, ker je odstopivši poslanec, naš blagi mecen g. J. Gorjup odločno odklonil novo izvolitev, svojega kandidata in sklicalo je v Postojno posebni volilni shod, in navzlic vsem spletkam in mahinacijam od nasprotni strani je ta naš kandidat pri volitvi, vršivši se dne 9. novembra, sijajno prodril. Toliko o našem delovanju na zunaj.

Predno Vam sedaj gospoda, završuje svoje skromno poročilo, podam še kratek statistični pregled o notranjem razvoju društva, ne morem molče prezreti odpora, kateri se je v zadnjem času, če tudi ne oficijelno iz društva, pa vendar le iz srede narodno-napredne stranke pojavil zoper državnozbornsko našo politiko in kateremu se je pridružilo tudi naše glasilo.

Pojavili so se namreč od več strani glasovi, da ta odpor ni bil previden in da bi utegnil škodovati društvu, listu in stranki. Sicer nam danes ni soditi naše politike nasproti vladi, a v obrambo društva bi vendar le sad društva konštatoval, da je bilo vse kar smo storili le naša dolžnost. Naša dolžnost je namreč, da damo povsod in vselej duška javnemu mnenju, katero mora biti navodilo tudi za stopnikom naroda. Zategadelj nam ti zadnji naše odkritosrčnosti ne smeje v zlo šteti in njihova stvar je marveč, da mnenje svojih volilcev v pravo obliko spravijo nasproti vladi. Žalili nismo nikogar, uvaževali smo tudi zares težavno stališče naših Dunajskih zastopnikov, vlada pa naj le izve, kako misli in kako jo sodi narod, kajti tako pri nas ne sme biti, kakor na Kineškem, kjer morajo kihati vsi, kadar kihne vladni ali pa tudi kak drug voditelj. Usojam se v tem pogledu spominjati le na krasne besede jednega izmed prvih rodoljubov 19. stoletja, Emilija Castellarja, katere slovejo: „Ako je sploh kako višje absolutno pravo, nadkriljujoče državo, zemljo in vse drugo, tedaj je to pravica, človeštvu prirojena, da sme prosto izraževati svoje ideje: zategadelj se prostost misli ne sme omejiti nikjer, naj je misel izražena v pisavi naj se razkriva v živi besedi, naj bo nabita na vogalu ali pa zabeležena na praporu“. Toliko v obrambo društva z njegovega stališča.

Glede društvene statistike omenim naj sedaj, da je pristopilo „Slovenskemu društvu“ do danes vsega vkupaj 554 društvnikov. Iz razdelitve društvnikov po različnih krajih razvidi se žalibog, da se imamo tudi mi marsikje boriti še z narodno nebriznostjo, naj bi se tudi naši somišljeniki v dosihdob še zanemarjenih krajih skoro odzvali svoji rodoljubni dolžnosti! Le nekoliko dobre volje in požrtvovalnosti za skupno dobro stvar je treba in prav lahko se bo čez leto število društvnikov podvojilo. Vsem onim rodoljubom, kateri so že v prvem letu naklonili nam svojo pomoč in podporo, izrečena naj bode na tem mestu naša zahvala a pred vsem pa je tu moja dolžnost, da se spominjam blagega mladenciča, ki je v svoji oporoki tudi našemu društvu volil izdatno svoto ter tako na smrtni postelji, spravljen z Bogom in z ljudmi, na laž postavil trditev, da je pregrešno in protiversko naše delovanje. Slava tedaj spominu blagega Frana Kotnika!

„Slovenskemu društvu“ pa naj mila usoda skoraj nakloni izpolnitev njegove naloge, težeče za spravo in slogu vsega slovenskega rodu: Politično obzorje postaja od dne do dne temnejše, nič jasne zvezde ne svetijo Slovanom in zlasti Slovenci morda še nikdar nismo bili toli potrebni sloge in jedinstvi, kakor ravno sedaj. Združimo tedaj v to svrbo vse svoje sile i v znak da je tudi nam pri narodnem delu na mari Božja pomoč, dovolite gospoda, da sklenem z besedami velikega hrvatskega rodoljuba Kukuljevića-Sakcinskega:

Daj o Bože, bratskoj da u slozi
Roda sreću ništa več ne zgrozi:
Ti rod ravnaj, Ti ga napred vodi
K veličini, k prosvjeti, k slobodi!

Poročilo tajnikovo bilo je v sprejeto z živahnim odobravanjem in g. predsednik izrekel je g. tajniku zahvalo za njegov trud in za res izbornost sestavljeno zgodovino društvene delavnosti v prvem letu.

(Kneec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 29. decembra.

Razpor v poljskem klubu.

Imenovanje novega ministra, grofa Kuenburga, bil je povod, da so nastale v poljskem klubu prav resne diferencije, katere so seveda za ostale slovanske stranke v državnem zboru velike važnosti, ker dokazujejo, da ima slovanska solidarnost vestnih in zanesljivih zagovornikov tudi mej Poljaki. Poljakom se je zamerilo že to, da je grof Taaffe sklenil svoj dogovor z nemškimi liberalci ne da bi bil prej kaj uprašal Poljake. Predloga o ustanovitvi stabilne večine v državnem zboru zato ni bilo mogoče rešiti. Liberalni člani zagovarjali so zvezo Poljakov in nemških liberalcev, in sicer brez Hohentwarovcev, dočim so se narodni Poljaki potezali za Slovane. Uprašanja še ni bilo mogoče rešiti.

Naši rudarji.

Te praznike zboroval je v Gradci shod zaupnih mož rudarjev kranjskih, koroških in štajerskih. Zastopani so bili delavci 13 rudnikov. Po dolgih posvetovanjih sklenili so zaupni možje, da je lastnikom rudokopov znova predložiti terjatve delavcev, mej katerimi je v prvi vrsti omeniti osemurnega delavnika in določitev minimalnega zaslužka. Delavci zahtevali bodo od delodajalcev točnega odgovora do dne 31. decembra. Ako bi podjetniki rudnikov odklonili ter terjatve delavcev, sklicali se bodo v posamnih krajih shodi, da se ukrene kar treba za občni štrajk.

Ogerski državni zbor.

Razpust ogerskega državnega zbora je povod veliki agitaciji, katera se je začela na Madjarskem. Opozicijska glasila trde, da je to nezakonit čin, zaradi katerega bi bilo treba proti ministerstvu dvigniti obtožbo. Volilni oklici, katere so izdale opozicijske stranke, so silno strastni, skratka, začela se je prava madjarska agitacija. Vlada sklenila je bila razpust državnega zbora že meseca junija, a z ozirom na to, da je bilo treba rešiti nove trgovinske pogodbe, morala je svojo namero prikriti. Je li bode dobila v novi zbornici povsem zanesljivo večino, se ne da povedati.

Vnanje države.

Bolgarska vlada

izročila je posredovanjem svojega agenta turški vladi poseben memorandum, v katerem se zagovarja proti protestu, katerega je uložila vlada francoska zaradi iztiranja francoskega novinarja Chadourne-a. Gospod Stambulov trdi v svojem zagovoru, da je bolgarska vlada baje že prej obvestila francoskega konzula, da bode iztirala Chadourne-a, ako bode le-ta dopisoval še nadalje v vladi neprijaznem zmislu. Sicer pa pravi Stambulov, da ne pripoznava kapitulacij, nego da je iztiranje tujih državljanov notranja policijska zadeva.

Škof Freppel.

Pred prazniki umrl je slaven škof Freppel, jeden najboljevitestih klerikalcev francoskih, zajedno pa tudi pošten rodoljub in duhovit mož. Francoski škofje se še niso zjediniili, kdo bi namesto Freppela prevzel vodstvo strogo klerikalne stranke francoske, nekateri so za zelo liberalnega škofa Turrinaza, ki je jeden najizvrstnejših govornikov, drugi pa se potezajo za pred kratkim obsojenega Gauthe-Soularda.

Ribot o trgovinskih pogodbah.

Francoski minister unanjih zadev govoril je te dni v narodni zbornici o trgovinskih pogodbah in se izrazil tako čudno, da se zmatra njegov govor kot nekaka odpoved protekcijonizmu, za katerega se je bila zadnji čas francoska zbornica tako silno potegovala. Ribot je tirjal, da naj bode vladi na prosto dano, sklepati s posamnimi državami trgovinske pogodbe, po katerih bi bil določen še nižji tarif, nego je določen po carinskem zakonu.

Dopisi.

S Koroškega 28. decembra. [Izv. dopis.] (Podružnica za Beljak in okolico družbe sv. Cirila in Metoda,) kateri je okrajni glavar v Beljaku prepovedal celo petje po sklepu rednega družbenega shoda, je s svojim rekurzom na deželno vladu vsaj že toliko dosegla, da je slednja z ukazom od 29. novembra 1891, št. 1681 praes. to prepoved kot protipostavno oyrigla. Torej po sklepu rednega shoda je petje brez vseh ovir pri shodih podružničnih dovoljeno. Zoper ostalo negativno rešitev rekursa uložila bode pa podružnica rekurz na ministerstvo.

Deželna vlada koroška pa tako-le argumentira: „Za dobavo družbinih sredstev se smejo prirejati (v zmislu §. 3. društvenih pravil, op. poročevalca)

dramatične igre, zabavni shodi, berila, razlaganja, besede itd.; te pa ne smejo biti predmet kakega družbinega shoda, ker bi postale sicer premet družbinega delovanja... torej mora se prirejanje taistih pri družbinah shodih opustiti." — To je z družimi besedami: mej rednim zborom ali shodom podružnice se te igre itd. ne smejo prirediti; točke vsporeda ne smejo biti, pač pa se sme prirediti berilo, igre itd., po končanem rednem zboru. Mnenja koroške vlade ne odobravamo sicer, pa podružnice si za čas, dokler pride rešitev od ministerstva in eventuelno od državnega sodišča, lahko tako pomagajo, da prireajo redne zборе, berila, igre itd. pa po končanem zborovanju.

Še jeden uspeh ima podružnica zabeležiti: Okrajno glavarstvo v Beljaku reševalo je dozdej vse uloge podružnične nemški. Zoper to ravnanje uložilo je vodstvo podružnice za „Beljak in okolico“ pritožbo, in deželna vlada je ukazala, da mora okr. glavarstvo te uloge tudi slovenski reševati, in ta njen ukaz od 29. novembra 1891, št. 1681 praes. podružnici tudi slovenski intimirati, kar se je seveda tudi zgodilo. — Torej trkajte, trkajte, da se bodo slovenščini tudi na Koroškem pri uradih odprla vrata!

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani, dne 23. decembra.

(Dalje.)

Mestni odbornik Pirc poroča za olupševalni odsek o uredbi prostora okolu gledališča in o podaljšanju tovarne (Tržaške državne) ceste do Marije Terezije ceste in nasvetuje: „Mestni svet mej novo cesto in nuskim vrtom naj se razdeli na stavbišča.“

Mest. odb. Velkovrh se protivi temu predlogu, saj se lahko primeri, da se ta svet odda za odškodnino nuskemu samostanu. Sveta za stavbišča je drugod dovolj, tako da tega nikakor ni treba zazidati.

Mest. odb. dr. vit. Bleiweis pa je mnenja, da je ta prostor popolnoma pripravljen, da se zazida ker za park ni, takšen pa ne sme ostati, kakor je zdaj.

Mest. odb. prof. Tomo Zupan misli, da stvar, ker ni nikakega načrta, še ni zrela, naj se torej opusti.

Mest. odb. Hribar naglašja, da je parcela, katera se ima zazidati, jako majhna. Ako bi se hotela dati nuskemu samostanu v odškodovanje, o čemur pa sedaj ni govora, pač ni treba obravnave.

Mest. odb. dr. Stare svetuje tistim gospodom odbornikom, kateri se protivijo predlogu, naj ogledajo situacijo prostora, kateri ni za drugo, nego da se tam zida kaka lepa vila.

Poročevalec mest. odb. Pirc misli, da bode omenjeni prostor, ker bode z nuskim konventom govoriti mogoče še le čez 100 ali 200 let, ostal le stavbeni prostor, in da je torej pametno, da se zazida.

Predlog se odkloni pri glasovanju z 12 proti 12 glasom. — Nadaljni predlog odseka za olupšavo mesta, da se uredi park poleg g. Souvana posestva in hranilnice, se vsprejme, in isto tako obvelja predlog, da se napravi posebna pot do g. Souvana posestva, ker se bode dosedanji uhod porabil za park. Predlog mestn. odb. Hraskega, naj bi se položil pred deželno gledališčem asfaltni tlak, se odkloni.

Poročevalec mest. odb. Pirc poroča nadalje, naj se Tržaška cesta podaljša do Marije Terezije ceste in nasvetuje, da se ustavi v ta namen za stroške 12 000 gld.

Mest. odb. vitez Zitterer pravi, da mu je srce igralo, ko se je ustvarila nova cesta, in da bode z veseljem glasoval zato, da se izpelje.

Mest. odb. Velkovrh pravi da je vse dobro, kar se je naglašalo za novo Tržaško cesto, a kje dobiti potrebni denar za to cesto. Koliko je v mestu poprave potrebnih cest in trotoirjev za katere se ne stori nič, dočim se bode za popolnoma novo cesto gotovo izdalo do 20.000 gld., kateri denar bi se lahko bolje uporabil za popravilo starih cest in trotoirjev v mestu.

Mest. odb. Valentinčič pravi, da je neki govornik rekel, da, kdor je o kaki stvari rekel „a“, more reči „b“. On takim nagovorom nikakor ne more pritrditi, nego reči mora, da je škoda, da je mestni zbor, kar se tiče te ceste, sploh rekel „a“, odločno bi se moral protiviti da bi rekel še „b“. Ta cesta, o kateri se razgovarja, je jedna najnepotrebnejših v celem mestu, zgolj c. kr. tobačna tovarna jo rabi a še ta ne dosti. Cesta je sicer lepa, prelepa, toda povsem nepotrebna. Denar, kateri bi se imel za to cesto izdati, naj se porabi za napravo trotoirjev po drugih cestah in ulicah. Dokler se nova Tržaška cesta ne bode podaljšala do Marije Terezije ceste, naj se vozi po Knafeljevih ulicah, katere so dosti široke in bodo za promet zadostile.

Mest. odb. Hribar se čudi, da se je govorilo s tako silno gorečnostjo proti novi Tržaški

cesti in naglašja, da se je vsak izogiba izvzemši tovarne vozove tobačne tovarne. To je pač v nekoliko umevno, kajti vsak voznik izogiba se novo nasute ceste. To se pa o novi Tržaški cesti ne more reči, kajti še ni dolgo tega, kar je uravnana, je vendar že dosti zvožena. Cesta se pa mora na vsak način podaljšati do državnega kolodvora. To je dolžnost mesta, da priredi občila, kajti poleg njih se potem zgradijo nove stavbe, katerih brez občil nikdar ne bode. Ako pa teh ni, potem nastane stagnacija v stavbenih zadevah in to je na veliko škodo vsemu mestu. Kar se pa tiče naprave tlaka na sv. Petra cesti, zgodilo se bode to gotovo, ker so troški pokriti z rednimi dohodki mestne blagajnice in z preostanki.

Mest. odb. Gogola je mnenja, da Tržaška cesta ne more ostati neizdelana, kajti iz Knafeljevih ulic pomikati bi se bilo v ozke Šelenburgove ulice, kar nikakor ni umestno. Kdor se protivi nasvetu, ne pozna razmer. (Mest. odb. Valentinčič kliče: „Danes ni potrebe!“)

Mest. odb. dr. Tavčar nasvetuje konec razprave, kar se vsprejme.

Poročevalec mest. odb. Pirc pravi, da se dá razgovarjati o tem, jeli cesta že danes potrebna ali ne, a ker se je c. kr. vladi kot cestnemu erarju zagotovilo, ko se je prevzela stara Tržaška cesta, da se napravi nova cesta, treba je izpolniti to obljubo in novo Tržaško cesto izvršiti.

Pri glasovanju vsprejme se predlog za podaljšanje Tržaške ceste do Marije Terezije ceste z 21 glasi. (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Najvišje darilo.) Nj. Velečanstvo cesar podaril je za pogorelce v Rakitniku pri Postojini 1000 gld., za pogorelce v radgonskem okraju na Štajerskem 500 gld. in za šolo v Št. Martinu na Pohorju pa 100 gld. iz svoje zasebne blagajnice.

— (Deželni zbori) sklicali se bodo februarja meseca, ker bode državni zbor, ki se snide zopet dne 8. januarja, končal svoje zasedanje koncem januarja.

— (Dnevni red seji občinskega sveta Ljubljanskega) v sredo 30. decembra 1891 ob 6. uri zvečer v mestni dvorani I. Oznaila predsedstva. II. Pravnega in personalnega odseka poročilo o premembi § 23., 1., 2. pravil mestne hranilnice Ljubljanske. III. Finančnega odseka poročilo o proračunu mestne občine za 1892. leto.

— (Imenovanja pri pošti.) Poštnimi asistenti v okrožji c. kr. poštne vodstva v Trstu imenovana sta praktikanta gg. A. Deponte in C. Happacher v Trstu, g. Ivan Tomažič v Ljubljani in poštni administrator A. Schiffer v Trzinu.

— (Silvestrovo veselico) priredi narodna čitalnica Ljubljanska v četrtek 31. dne decembra 1891. I. v društvenih zgornjih prostorih s prijaznim sodelovanjem gg. J. Pavška, R. Branketa, A. Lileka in A. Dečmana ter s sodelovanjem vojaške godbe c. in kr. domačega pešpolka baron Kuhn št. 17. Vspored: 1. Nováček: „Naš druhý milion“, koračnica. 2. Flotow: Overture k operi „Stradella“. 3. Ivanovici: „Meteor“, valček. 4. Petje. 5. pl. Zajc: Duet in finale iz opere „Nikola Šubić Zrinjski“. 6. Produkcija brzoslikarja Mira-Liva-Beja iz Kahire, spremlja vojaška godba. 7. Sochor: „Thea“, polka française. 8. Šaljivo petje. 9. Sebek: „Kor derviše“, orijentalški prizor. 10. Petje. 11. Kaulich: „Miramare“, polka mazurka. 12. Mašek: „Slovenec“, potpourri. 13. Overture iz opere „Der I. Glückstag“. 14. Šaljivo petje. 15. Czibulka: „Lustige Geschichten“, valček. 16. Verdi: III. Finale iz opere „Ernani“. 17. Fr. Wagner: „Reeller Heiratsantrag“, hitra polka. 18. Pozdrav o polnoči. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Pristop je dovoljen izključljivo le č. p. n. društvenikom. V Ljubljani dne 28. decembra 1891. K mnogobrojni udeležbi vabi najprijaznejše odbor.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi Silvestrov večer v četrtek, dne 31. t. m., v spodnjih prostorih čitalnične restavracije s prijaznim sodelovanjem gospodične Nigrinove in gospoda Medena. Vspored: 1. A. Nedvč: „Dekletu“, moški zbor. 2. F. S. Vilhar: „Ljubica“, moški zbor. 3. **: „Olikani hlapec“, šaljivi prizor. 4. Vogel: „Cigani“, moški zbor s tenor-samospevom gospoda Medena. 5. **: Deklamacija, deklamuje gospodična Nigrinova. 6. A. Foerster: „Njoi“, čvetospev. 7. **: „Liska“, šaljivi prizor. 8. Knahl: „V pomladi“, mali moški zbor s tenor-samospevom gospoda Medena. 9. **: „Žan ni bedak“, šaljivi moški zbor. 10. Sršenovič: „Jür v Ljubljani“, šaljivi prizor. 11. Novoletni pozdrav. 12. Ples. Mej vsprejdom in pri plesu svira privatna godba pod vodstvom Karola Bitscha. Začetek ob

8. uri zvečer. Ustop za čast. ude prost, za neude 30 kr. za osebo, družinske ustopnice za 3 osebe 70 kr. K obilni udeležbi vabi vse prijatelje petja in zabave najuljudnejše odbor.

— (Pri Šišenske čitalnice XV. občnem zboru) voljeni so bili g. Fran Drenik — prvomestnikom; g. Ant. Suwa — blagajnikom: gospodje Fr. Burger, Fr. Bizjan, Anton Knez, Ivan Škarjavec, Janko Štrukelj in Anton Jesih — za odbornike. Društvena blagajnica ima premoženja 102 gld. 2 kr., pevska blagajnica pa 49 gld. Iz društvene knjižnice sposodilo se je članom mej letom 1215 knjig. — Tajniku, blagajniku in knjižničarju, gg. Fr. Bizjanu, Ant. Suwa in J. Štrukelju izrekla se je zahvala za uzorno delovanje. Isto tako je občni zbor votiral zahvalo pevovodji g. Javoršku, marljivim pevkam in pevcem, darovateljem knjig, in odlič. članom „Dramatičnega društva“ za prijazno sodelovanje pri Vodnikovih in Martinovih besedi. Občni zbor spominjal se je umrlih društvnikov, kakor tudi za slovensko petje velezaslužnega V. Valente. Radostno je občni zbor odobril ukrep, da se prično prvo nedeljo po novem letu v Šišenski čitalnici znanstvena predavanja.

— (Narodna čitalnica v Kranji) priredi dne 31. t. m. Silvestrovo veselico s sledečim vsprejdom: 1.) „Stara mesto mlade“, vesela igra v jednom činu. 2.) „Edu se mora omožiti“, burka v jednom činu. 3.) Šaljiva zabava. 4.) Pozdrav o polnoči. 5.) Ples. Začetek je ob 8. uri.

— (Silvestrov večer) priredi čitalnica Postojnska v četrtek dne 31. decembra v svojih prostorih. Vspored: 1. Nagovor, govori g. A. Ditrich. 2. P. H. Sattner: „Opomin k petju“, mešan zbor. 3. S. Gregorčič: „V pepelnici noči“, deklamuje g. A. Šibenik. 4. Kocijančič: „Njega ni“, moški zbor z bariton-solo (g. A. Ditrich) in čvetospevom. 5. „Lahko noč“, čvetospev. 6. „Bob iz Kranja“, veseloigra v jednom dejanji. 7. Šaljiva dražba. 8. Prosta zabava. Začetek ob 7. uri zvečer. Ustopnina za posamezne osebe 60 kr., za rodbine 1 gld. Čisti dohodek te zabave namenjen je ubogim pogorelcem v Rakitniku, zato se i velikodušnosti ne stavijo meje. — Glede na dobrodelni namen vabi k obilni udeležbi odbor.

— (Domačo zabavo) priredi Bistriški diletantje na Silvestrov večer na korist Vilharjevemu spomeniku v prostorih II. Bistriške čitalnice. Vspored: 1. „Venec slovenskih pesmij“. 2. Filozof, Veseloigra v enem dejanji, poslovenil M. Vilhar. 3. Tombola. 4. Ples. Prvo točko, kakor tudi med posameznimi točkami svira domača godba. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Ustopnina 50 kr. za osobo. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

— („Slovenski Gospodar“) v Mariboru izhajal bode od novega leta v večji obliki. Ceno pa je znižal na 2 gld. 50 kr. na leto.

— (Slovenska čitalnica v Mariboru) priredi dne 31. t. m. Silvestrov večer s sledečim vsprejdom: 1.) Piknik. 2.) Kukavica, šaljiva opereta. 3.) Staro in novo leto, igrokaz. 4.) Dražba časopisov. 5. Petje. 6. Nagovor predsednikov o polnoči. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor. — Dne 20. t. m. bili so pri občnem zboru slovenske čitalnice v Mariboru v odbor voljeni, ti-le č. gg.: Predsednikom: Dr. Radoslav Pipuš, odv. kand., podpredsednikom: Anton Borsečnik, korni vikar, tajnikom: Frau Gestrin, prof., blagajnikom: Davorin Berdajs, trgovec, odborniki pa: dr. Janko Bezjak, prof., dr. Jernej Glančnik, odvetnik, Ljudevit Hudovernik, stolni kapelan, J. Koprivnik, prof. in F. Rapoc, hišni posestnik.

— (Čitalnica na Vranskem) priredi v nedeljo 3. januarja veselico, pri kateri svira Šmarska godba. Gostje dobro došli.

— (V Gorici) bil je posvečen nadškofom Zaderskim č. g. prošt Gregor Rajčević iz Zadra. Posvetil ga je nadškof Goriški v nazočnosti škofov Ljubljanskega in Tržaškega.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Novo mesto 29. decembra. Poslanec Šuklje danes zbranim volilcem razložil trgovinske pogodbe, dokazujoč, zakaj jih je vsprejeti navzlic utemeljenim pomislekom o vinski carini. Shod izrazil poslancu zahvalo in zaupanje, pritrjujoč mu tudi glede pogodb.

Lvov 28. decembra. Poljski listi dolže poljedelskega ministra, da je nastavljal mnogo

nemških uradnikov pri gališkem gozdnem in domenskem vodstvu.

Berolin 28. decembra. Angleški veleposlanik v Carigradu, White, umrl danes tu na hripi.

Stockholm 28. decembra. Zdravje kralja se je zboljšalo. Mej boleznijo kralja ima regentstvo kraljevič.

London 29. decembra. Po strelu ranjeno oko princa Kristijana včeraj vzeli vun. Bati se je se za drugo oko.

Dunaj 29. decembra. Deželni zbor predložil namestnik vladno predlogo o Dunajskih prometnih naredbah in želi nujno obravnavanje. (Živo odobravanje.) Deželni zbor sklenil, da se predloga izroči specialnemu odseku 15 članov. Zahtevi okrožnega sodišča v Švehatu, da sme postopati proti dr. Lueggerju zaradi žaljenja časti, se ugotovi.

Dunaj 29. decembra. Uradna „Wiener Zeitung“ prijavlja finančni zakon za l. 1892, dalje zakon glede provizorične uravnave trgovinskih odnošajev s Turčijo, Bolgarijo, Španjsko in Portugalsko.

Dunaj 29. decembra. Cesar podelil kancelskemu vodji poslaniške zbornice, dvornemu svetniku Blumenstocku, viteški križ Leopoldovega reda.

Dunaj 29. decembra. Listi naznanjajo soglasno bližnje imenovanje Bilinskega generalnim vodjem avstrijskih državnih železnic namestu Cziedika, ki gre v pokoj.

Bratje Sokoli!

Odposlanstvu Celjskega „Sokola“ na čast bode

danes v torek dne 29. decembra t. l. v steklenem salonu čitalničnem

društveni tihi večer

Začetek ob osmih.

V Ljubljani, dne 29. decembra 1891.

Ivan Hribar,
t. č. starosta.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Zahvala.

Preuzvišeni knez in škof Ljubljanski, prečastitljivi gospod dr. Jakob Missia mi je dal izročiti **dvesto goldinarjev**, da jih razdelim ubožčekom povodom visokih praznikov in bližajočega se novega leta.

Usojam se v ime obdarovanih ubožčkov javno izrekati najiskrenejšo in najudanejšo zahvalo na tem velikodušnem darilu.

V Ljubljani 24. dan decembra 1891.

Župan: Grasselli.

Umrl so v Ljubljani:

23. decembra: Fran Janež, delavčev sin, 5 mesecev, Cesta v mestni log št. 11, božjast.

24. decembra: Fran Wolf, hišni oskrbnik, 72 let, Gospodske ulice št. 14, kap.

25. decembra: Jožef Jeršek, delavčev sin, 5 let, Poljanska cesta št. 53, ošpice.

26. decembra: Fran Jebačin, delavec, 56 let, Kolo-dvorske ulice št. 20 plučnica. — Marija Spiller, pismonoševa hči, 1 $\frac{1}{2}$ leta, sv. Petra cesta št. 60, plučnica. — Marija Kunst, kajzarjev sin, 4 leta, Illova št. 28, ošpice. — Margareta Škerjanc, kuharica, 60 let, Florijanske ulice št. 15, sušica. — Katarina Ježerska, delavčeva hči, 5 let, Poljanska cesta št. 53, ošpice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
27. dec.	7. zjutraj	742.9 mm.	-4.6° C	sl. zah.	obl.	20.0 mm.
	2. popol.	740.2 mm.	-6.4° C	sl. jzh.	dež.	meleg.
	9. zvečer	739.1 mm.	-5.8° C	sl. jzh.	dež.	
28. dec.	7. zjutraj	738.0 mm.	3.8° C	brezv.	megla	1.20 mm.
	2. popol.	738.3 mm.	7.4° C	sl. jzh.	obl.	
	9. zvečer	739.3 mm.	4.6° C	sl. jzh.	dež.	dežja.

Srednja temperatura +5.6° in 5.3°, za 8.4° in 8.2° nad normalom.

Dunajska borza

dne 29. decembra t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	92.80	92.55
Srebrna renta	92.40	92.20
Zlata renta	109.15	109.25
5% marcna renta	102.30	102.20
Akcije narodne banke	1007.—	1013.—
Kreditne akcije	289.—	287.75
London	117.80	117.95
Srebro	—	—
Napol.	9.34 $\frac{1}{2}$	9.35 $\frac{1}{2}$
C. kr. cekini	5.60	5.60
Nemške marke	57.95	57.97 $\frac{1}{2}$
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	134 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	179
Ogerska zlata renta 4%	106	40
Ogerska papirna renta 5%	101	70
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 $\frac{1}{2}$ % zlati zast. listi	115	—
Kreditne srečke	100 gld.	185
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	154
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	220	—

Žive purane

komad po 2 gld. 50 kr. do 3 gld., ali pa kilo po 60 kr., na dom poslan, priporoča

GUSTAV TREO

v Ljubljani, v Kolizeju.

(1126)

Spretni agente

vsprejme pod ugodnimi pogoji in s stalno plačo dobro znana in v Avstriji razširjena **zavarovalnica za življenje**. — Ponudbe, v katerih je navesti reference, pošiljajo naj se upravitelstvu tega lista. (1008—17)

Janez Jax, Ljubljana.

Tovarniška zaloga (987-3)

šivalnih strojev.

Ceniki, kdor jih želi, pošiljajo se frankovano in brezplačno.

Najboljše sredstvo

Prebavno vino

(Vinum digestivum Breymesser)

iz knezoškofijske dvorne lekarne v Briksenu

Mr. F. C. Breymesserja

je **najboljše in najsigurnejše sredstvo**, da se hitro lečijo vsakovrstne motitve prebavljanja ali zapeka.

Cena velike steklenice z navodilom za porabo 1 gld.

Steklenica za poskušnjo stane 30 kr.

Dobiva se v lekarni gosp. J. Svobode v Ljubljani. (575—6)

za bolni želodec!

KAROL TILL

Špitalske ulice 10. Ljubljana. Špitalske ulice 10.

Vizitnice, tiskane in litografirane, noveletne karte, humoristične dopisnice, kazala datuma, skladni koledarji, boležni in zapisovalni koledarji, stenski in upisni koledarji, c. kr. priv. sušilne podloge s koledarji v dveh izdajah, koledarji za familije, listni in žepni koledarji, dijaški koledarji, trgovske knjige, kopirne knjige, trgovski in pisni papir s tiskano firmo. (1122—2)

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da bodem **otvoril z novim letom**

v Gornjem gradu
notarsko pisarno.

Ivan Fischer

c. kr. notar.

(1124—1)

Sadjarnica Karolinin dvor

pri Ptuj na Štajarskem

priporoča za Božič in Novo leto svoj priljubljeni in mnogokrat s prvimi darili odlikovani (1090—4)

— šampanjec. —

Jabolčni šampanjec, velika steklenica po 1 gld.

Vinski šampanjec, „ „ „ 1 gld. 40 kr.

Zaloga pri gosp. Ivanu Buzzoliniju v Ljubljani.

DITMAR-SVETILKE

najbogatejša zaloga za vse potrebe razsvetljenja,

— pri primeroma neznatni porabi petroleja največja svetilnost. —

Palilnik ima svetilno moč 4 do 157 sveč.

MIZNE SVETILKE

STENSKE SVETILKE

VISEČE SVETILKE

LESTENCI

LAMPICE

SVETILNE

STOLPNE SVETILKE s čipkastim okriljem in SVETILKE S STOJALI

R. DITMAR, c. kr. privilegovana TOVARNA SVETILK na DUNAJI, 3/1.

Ditmar-jeve svetilke ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilkami.

(854—12)